Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-йил чиқиши
17 АВГУСТ 1968 й.
ШАНБА
№ 192 (652).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЭРТАГА — СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ

Буюк авиация давлати бўлган она-Ватанимизнинг қанотлари йилдан-йил кенг ёзилмоқда. Улуғ Октябрь ғалабаларини қўриқлаш учун В. И. Ленин кўрсатмаси асосида тузилган Ҳаво Флоти Совет давлати тараққиётининг барча босқичларида халқ олдидаги ўз бурчини муносиб бажариб келмоқда. Қизил ҳарбий учувчилар граждан уруши йилларида Совет ҳокимияти учун мардона жангга кирдилар.

Челюскинчилар эпопеяси, Шимолий қутб орқали АҚШга қўнмасдан учиб ўтиш тарихи, 30-йилларда қўйилган кўпгина жаҳон рекордлари халқимизнинг эсидан сира чиқмайди. Улуғ Ватан уруши жангларида Ватанимизнинг қанотли қўриқчилари ўлмас қаҳрамонликлар кўрсатдилар.

Урушдан сўнгги йиллар ҳам авиация фани ва техникасининг буюк парвози билан нишонланди. Авиациямиз поршенли двигателли самолётлардан аллақачон реактив машиналарга буюк одим ташлади.

Ҳозирги замон ҳарбий авиациямиз реактив, товушдан тез учадиган, ракеталар олиб ҳар қандай об-ҳаво шароитида мўлжалга учиб бора оладиган қудратли машиналар билан қуролланганди. Ватанимизнинг бу пўлат қанотлари муқаддас тупроғимизни ҳар қандай душмандан ҳимоя қилиш учун ҳам тактик, ҳам оператив-стратегик вазифаларни муваффақиятли бажара олади.

СССР Граждан ҳаво флоти энг янги лайнерлар, вертолётларга эга бўлиб, халқ хўжалигининг кўпгина соҳаларида катта муваффақиятларга эришгандир.

Ҳаво Флоти Куни Советлар мамлакатида энг севимли байрамлардан ҳисобланади. Совет кишилари шу куни Ватанимиз авиация индустриясининг олимлари ва конструкторлари, ишчилари ва инженерлари меҳнатини шарафлайдилар, юксакликлар ва тезликлар забткорларининг маҳоратини, коммунизм қураётган Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаётган одамларнинг жасоратини, мардлигини, ғайратини шарафлайдилар.

СУРАТДА: «ИЛ—18» ҳаво лайнерининг энг яхши экипажи номи учун курашаётган Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасининг учувчилари (чапдан ўнгга) Р. Лутфиддинов — авиаэскадрилья штурмани, В. Канцеров — кема командири, Ю. Бригадиренко — авиаэскадрилья командири, И. Богданов — иккинчи учувчи.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ОКОП ҚЎШИҚЛАРИ ИЗИДАН

Улуғ Ватан уруши йилларида уруш мавзуида юзлаб қўшиқлар яратилган. Бу қўшиқлар окопларда, ўрмонларда, вайрона қишлоқларда куйланган, ўтли ёлқин бўлиб жангчиларни ғалабага илҳомлантирган. Лекин, афсуски, ана шу қўшиқларнинг кўпчилиги бизгача етиб келмаган. Етиб келганларининг эса ҳалигача муаллифлари номаълум. Жумладан, «Машъала» куйини ким яратган, панфиловчи қаҳрамонлар ҳақидаги «Улар фақат 28 киши эди» қўшиғининг сўзини ким ёзган? Бу қўшиқларни кейинги авлод учун қандай сақлаш керак?

Тўқимачилар маданият саройидаги бугунги йиғилиш-у ч р а ш у в-нинг мавзуи худди шу масалага бағишланди. Катта залга йиғилган юзлаб ишчи-хизматчилар Улуғ Ватан уруши йилларида яратилган қўшиқлардан намуналар тинглашди. Уларнинг номаълум муаллифлари, бастакорлари ким бўлиши мумкинлиги ҳақида фикрлашдилар. Йиғилишга ташриф буюрган фронт музика фольклорини йиғувчи композитор Владимир Дементьевнинг суҳбати ҳам мазмунли бўлди. У фронт йилларидаги қўшиқларнинг аҳамияти ғоят катта бўлганлиги, уларни яратган ва басталаган бир қанча маълум муаллиф ва бастакорлар ҳақида гапирди.

Йиғилиш унинг қатнашчиларида зўр таассурот қолдирди.

●

О Қ Й Ў Л

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтини бу йил 150 киши битириб чиқди.

Ёш инженерлар мамлакатимиз ва ўлкамизнинг турли бурчакларига жўнаб кетдилар.

Оқ йўл сизларга, ёш инженерлар!

Комсомол тўйига

ПЕШҚАДАМЛАР

Винница қурилиш-монтаж поезди бинокорларининг шаҳримизда меҳнат қилаётганларига ҳам 2 йилдан ошди. Улар ўтган даврда бир қанча кўп қаватли гўзал бинолар қуриб ҳамшаҳарларимизга ҳадя этдилар.

Шу кунларда қардошларимиз «Марказ—7» кварталида меҳнат қилишяпти. Улар ҳар бири 40 квартирали 2 та уй қурилишини тугаллаш арафасида турибдилар.

Бу объектларда ишлаётганларнинг кўпчилигини комсомол-ёшлар ташкил этади. Уларнинг асосий мақсади Ленин комсомолининг ярим асрлик юбилейи ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олишга қаратилган. Қурилишда ғайрат билан ишлаётган В. И. Гарини бошчилик қилаётган комплекс бригада азаматларининг қўли-қўлига тегмайди. Бригаданинг А. Сорокин, А. Романюк, А. Романенко, Р. Трочик, А. Давиденко ва бошқа кўпгина қўли гул бинокорлар кунлик нормаларини 1,5—2 бараварга етказиб адо этиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

● *Тошкентнинг эртанги жамоли*

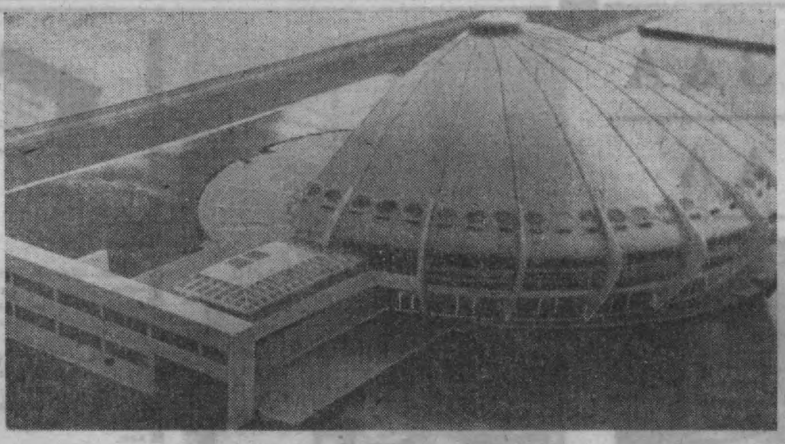

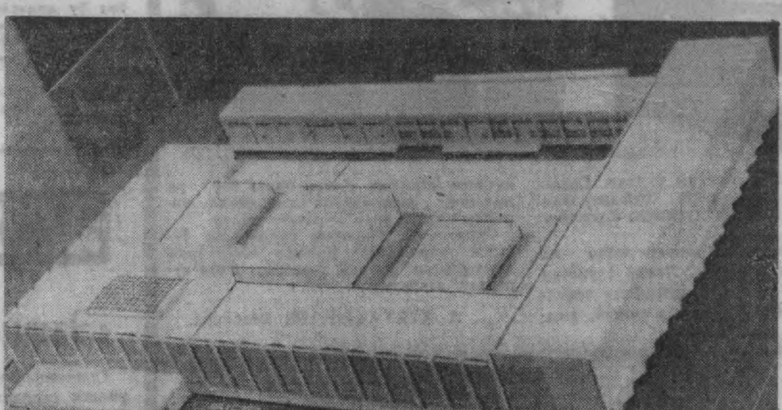

Янги Тошкент қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Замонавий лойиҳалар бўйича янгидан-янги турар-жой бинолари, кинотеатр, музей, меҳмонхона ва мактаблар қад кўтармоқда. Мана бу суратларда сиз ана шундай қурилишлардан иккитасининг макетини кўриб турибсиз.

ЮҚОРИДАГИ СУРАТДА — Ҳамза ва Аҳмад Дониш кўчаларининг бурчагида қурилаётган 3000 ўринли Тошкент Давлат цирки лойҳаси. Цирк Ташгипрогор институтининг лойҳаси асосида қурилаётир.

ПАСТДАГИ СУРАТДА — Тошкент телемарказининг яқин келажаги тасвирланган. Телемарказ қайта реконструкциядан сўнг шундай бўлади.

М. Нуриддинов фотолари.

ҚУРИЛИШГА ҲИССА ҚЎШАМИЗ

\+ \+ \+

БИРИ БИРИНИ ТЎЛАТАДИ

Мен кўпдан бери филолог бўлишни орзу қиламан. Лекин университетга кириш учун конкурс ниҳоятда катта. Шу сабабли бошқача йўл тутдим. Ёшман, ғайратим жўшиб турибди. «Главташкентстрой»га ишчи кучи етишмайди. Ўшаларга қарашаман.

Биринчи пардозлаш трестининг 26-қурилиш бошқармасига ишга кирдим. Энди ТошДУга ҳужжатимни бемалол топшира оламан. Чунки ҳаммамизга маълум, бу ҳақда янги қурилишда ишлаган кишилар ўқишга осонлик билан жойлашишлари ҳақида махсус қарор бор. Ишлаб туриб ўқийвераман. Ҳам билимим, ҳам иш тажрибам ортади.

Саидкарим ҚОДИРОВ,
Янгийўл районидан.

●

ҲУЖЖАТ ТОПШИРДИМ

Шаҳримиз қурилишларига ҳаваскорсиз бориб бўлмайди. Курувчилар, меъморлар, лойиҳачилар Тошкентга ўзларининг юрак қўрларини беришяпти.

Мен ҳам шулар сафига ўтиб, шаҳар қурилишига ҳисса қўшмоқчиман. «Главташкентстрой»нинг 1-пардозлаш трестидаги 31-қурилиш бошқармасига ишга кирдим. Қурилиш ташкилоти йўлланмаси билан халқ хўжалиги институтига ҳужжатларимни ҳам топширдим.

Г. АФИУЛЛИНА.

Беш кунлик ва дам олиш

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТДА ҲАМДАМ

Яна бир қизғин меҳнат ҳафтаси якунланди. Шаҳримиздаги саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг ишчилари беш йиллик топшириқларини бажариш ва янги Тошкентни бунёд этиш юзасидан белгиланган планлар асосида меҳнат қилиб, ишлаб чиқаришда муҳим кўрсаткичларни қўлга киритдилар.

Уларнинг бу ҳафтадаги меҳнати айниқса завқли бўлди. КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қароридан илҳомланган ишчиларнинг кўпчилиги ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлашга ўтдилар.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитаётган ишчи-хизматчилар бугун унумли меҳнатдан сўнг яхши ҳордиқ чиқаришга шайланмоқдалар. Улар бугунги ва эртанги дам олиш кунларини мароқли ўтказиб, янги куч ва ғайрат билан яна қадрдон дастгоҳлари томон ошиқадилар.

Қуйида сиз шаҳримиздаги айрим саноат корхоналари ишчиларининг дам олиш режалари билан, улар хизматида бўладиган боғ ва хиёбонлардаги тадбирлар билан танишасиз.

ЯХШИ ҲОРДИҚ ЯРАШАДИ

БУГУН

бадиий буюмлар фабрикаси попоп цехининг 25 чевари тушган махсус автобус Бурчмуллага йўл олди.

Бурчмулланинг ажойиб ҳавоси, гўзал манзарасига фабрика ишчи-хизматчилари шайдо бўлиб қолганлар. Ана шунинг учун ҳам улар ҳафтанинг ҳар шанба ва якшанба кунларини тоғ бағрида ўтказишни канда қилишмайди.

Бугун Бурчмуллага жўнаб кетган чеварлар орасида попоп цехининг пешқадам ишчиларидан Марҳамат Пўлатова, Раъно Жалолова, Хатира Жўраевалар ҳам бор. Улар шу ҳафтада айниқса яхши меҳнат қилишди. Цех бўйича ишлаб чиқарилган 25 минг сўмлик маҳсулотга уларнинг қўшган ҳиссаси айниқса салмоқли бўлди.

Бу чеварлар шу ҳафтадан бошлаб ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлашга ўтдилар. Улар беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин адо этиш юзасидан ҳам социалистик мусобақани қизитишяпти.

●

ИШЧИЛАР ҒАМИДА

БУГУН

эрталабданоқ 1-троллейбус депоси территорияси гавжум бўлди. Бу ерга ўз оила аъзолари билан келган депо ишчилари Оққўрғон районидаги дам олиш зонасига ошиқардилар.

Депо маъмурияти ишчи-хизматчиларнинг мароқли ҳордиқ чиқаришига етарли аҳамият беряпти. Ишчиларга янада қулайликлар яратиш мақсадида депонинг дам олиш зонаси яратилган. Оққўрғон районидаги 1-пахтачилик совхози сув омбори территориясида ташкил этилган бу зона чиндан ҳам ишчиларнинг севимли жойига айланган.

— Дам олиш зонасида,— дейди маҳаллий комитет раиси Миржалил Толипов,— шу кунгача депо ишчиларидан 350 киши ўз оила аъзоси билан мароқли ҳордиқ чиқарди. Бугун эса у ерга яна анча кишилар дам олгани кетишди. Улар орасида электромонтёр А. Пашченко, Б. Дубровин, Т. Шилова, Т. Қодиров, Р. Овсянникова сингари меҳнат пешқадамлари ҳам бор. Депо маъмурияти уларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шароитни муҳайё этган. Балиқ овловчилар ҳам, шахмат-шашка ишқибози ҳам, зилол сувда сайр қилишни севувчилар ҳам бу ерда икки дам олиш кунини хушчақчақлик билан ўтказиб қайтишади.

●

ЙЎЛЛАНМА БИЛАН

БУГУН

«Ташсельмаш» заводининг машинасозларидан 17 киши икки кунлик йўлланма билан «Оби раҳмат» дам олиш уйига жўнаб кетди.

Ленинча меҳнат вахтасида туриб, пахтакорларимизга янги «Ўзбекистон» пахта териш машинасидан кўплаб тайёрлаш мақсадида тер тўкаётган пешқадамлардан 17 кишига рағбатлантириш мақсадида касаба союзлари область Советининг йўлланмаси берилди. Ана шу йўлланмаларни олишга муяссар бўлган ишчи-хизматчилар икки кун мобайнида Чотқол ён бағрида жойлашган баҳаво дам олиш уйида мазза қилиб ҳордиқ чиқарадилар.

Ов ишқибозларининг ҳам бугунги «ташвиш»лари бошидан ошиб ётибди. Ов секциясининг бир группа аъзолари эса эрта билан Арнасой этакларига отланишди. Улар бугун-эрта ўз омадларини яна бир бор синаб кўришади.

●

ХИЁБОНЛАР ЧОРЛАЙДИ

БУГУН

эрталабданоқ муаззам шаҳримиздаги барча кинотеатрларнинг олди кишилар билан гавжум бўла бошлади. Пойтахтимиздаги Комсомол кўли, Тошкент денгизига отланганларнинг сон-саноғи йўқ. Маданият ва истироҳат боғлари ҳам кишилар билан тўла бошлади. Ҳамма икки дам олиш кунини мароқли ўтказиш мақсадида кўчага отланган.

Дарҳақиқат, бугун-эрта ҳамшаҳарларимизнинг мириқиб ҳордиқ чиқариши учун кўпгина тадбирлар белгиланган. Янги фильмлар намойиш қилиш, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг чиқишлари, зилол сувда кемада сайр қилишлар уюштирилади. Табассум, шўх хандалар уларга йўлдош бўлади. А. С. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғининг ёзги театрида эса М. Қори-Ёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси ва эстрада артистларининг концерти бўлади. Санъат шайдолари кечқурун ана шу концертга марҳамат қилишлари мумкин. Ленин комсомоли номли боғда эса Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигига бағишланган театрлаштирилган сайил ўтказилади. Хуллас, ҳамшаҳарларимиз ҳеч зерикишмайди. Улар яхши ҳордиқ чиқариб, янги куч-ғайрат тўплаган ҳолда яна ижодий меҳнат сари отланишади.

Хиёбонлар сизни чорляпти, марҳамат, азизлар!

С. ЁҚУБОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ИНДОНЕЗИЯ КОММУНИСТЛАРИНИ ҚАМОҚҚА ОЛИШ

ЖАКАРТА, 15 август. (ТАСС). Антара расмий Индонезия агентлигининг хабар беришича, Шарқий Явада ҳозирги вақтда тақиқланган Индонезия Коммунистик партиясининг аъзоларидан қарийб 850 киши қамоққа олинган. Булар орасида Индонезия Компартияси Марказий Комитетининг 6 аъзоси ва Шарқий Ява вилоят комитетининг баъзи аъзолари бор. Индонезия Компартияси «Гервани» хотин-қизлар ташкилотининг раиси Сукатно ҳам қамоққа олинган.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ Ж А Н Г Л А Р

ХАНОЙ, 15 август. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Халқ озодлик қуролли кучлари Америка қўшинлари ва Сайгон қўғирчоқ армиясининг позицияларига зарба беришни давом эттирмоқдалар.

Вьетнам информация агентлигининг озодлик агентлиги маълумотларига асосланиб хабар беришича, Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг қисмлари 7 ва 8 августда Хиепфуок қишлоғи (Зядинь вилояти) районида душман позицияларига ҳужум қилганлар. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 7 август тонг саҳарда бошланган жанг натижасида авиациядан фойдаланган душманнинг қарши ҳужумини даф этдилар. Америка армияси ва Сайгон қўшинларининг бўлинмалари 8 августга ўтар кечаси қарийб 200 солдат ва офицердан ажралиб чекинишга мажбур бўлди.

Ханойга ҳужум

ХАНОЙ, 15 август. (ТАСС). Бугун маҳаллий вақт билан соат 14 дан 20 минут ўтганда Ханойда ҳаво тревогаси эълон қилинди.

Шаҳар ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари Вьетнам Демократик Республикаси пойтахтининг осмонига бостириб кирган Америка самолётига қарата ўт очдилар.

ҲИНДИСТОН МУСТАҚИЛЛИГИ КУНИНИНГ БАЙРАМ ҚИЛИНИШИ

ДЕҲЛИ, 15 август. ТАСС мухбири А. Обухов хабар беради:

Бугун Ҳиндистон пойтахти гавжум. Деҳли Ҳиндистон мустақил деб эълон қилинганлигининг 21 йиллигини бутун мамлакат билан бирга байрам қилмоқда.

Тонг саҳардан бошлаб Деҳли аҳолиси тарихий Лаъл қалъа томон йўл олди. Бу ерда 1947 йил 15 августда мустақил Ҳиндистоннинг биринчи Бош министри Жавоҳарлал Неру озодлик байроғини, ҳинд халқининг Англия мустамлакачилиги устидан қозонган ғалабаси байроғини кўтарган эди.

Бугун ҳам мана шундай туб маънога эга бўлган маросим яна ўтказилди. Фахрий қоровул сафлари қотиб турибди, одамлар билан лиқ тўлган майдон Бош министр Индира Гандининг пайдо бўлишини қарсаклар билан кутиб олади.

Ҳиндистоннинг давлат гимни янграйди, тўплар отилиб салют берилади, мустақил Ҳиндистон байроғи мана энди 22- марта кўтарилади. Бу маросим миллий озодлик ҳаракати анъаналарига садоқат билан суғорилган, ҳинд халқининг мустақил ривожланиш йўлидан боришга бўлган қатъий иродасини яна бир марта тасдиқлайди.

Индира Ганди маросимда нутқ сўзлаб, Ҳиндистон тинчлик ва тараққиёт йўлидан боришга қаттиқ бел боғлаганлигини уқтириб ўтди. У Ҳиндистон билан Покистон ўз мамлакатларини ривожлантиришнинг ҳали ҳал этилмаган проблемаларига ўзларининг бутун диққат ва эътиборларини жалб қилиш имкониятига эга бўлмоқлари учун улар ҳужум қилмаслик тўғрисида аҳднома тузишлари лозим, деб Покистонга таклиф қилди.

Эртага — СССР Ҳаво Флоти куни

ВАТАНИМИЗНИНГ ҚУДРАТЛИ ҚАНОТЛАРИ

Советлар мамлакатида ҳар йили 18 августда СССР Ҳаво Флоти Кунини тантанали нишонлаш традиция бўлиб қолди. Бу байрам 35 йил муқаддам Совет Иттифоқининг авиация соҳасидаги муваффақиятлари кўриги куни сифатида таъсис этилган эди.

В. И. Ленин асос солган совет Ҳаво Флоти катта ва шарафли йўлни босиб ўтди. Айниқса Улуғ Ватан уруши йилларида авиация зиммасига жуда муҳим вазифа тушди. Гитлерчиларга қарши курашда совет авиациясининг зарбалари жангдан-жангга ўсиб борди. Москва ёнидаги қарши ҳужумда 1000 тадан ошиқроқ совет самолёти қатнашган бўлса, Курскдаги жангда бу рақам 5000ни, Белоруссия операциясида 6000тага яқинини ташкил этди, Берлин учун жангда эса 8.300 та самолёт қатнашди.

Совет учувчилари партизанларга самарали ёрдам кўрсатдилар. Узоқ масофаларга учадиган авиация ва Граждан ҳаво флоти партизанларга 17 минг тонна ўқ-дори, қурол-яроғ, озиқ-овқат, дори-дармон ва бошқа энг муҳим юкларни етказиб берди ҳамда 83 минг партизанни ташиди. Совет авиацияси Югославия, Польша, Албания ва бошқа мамлакатларнинг миллий озодлик кучларига ҳам анча ёрдам кўрсатди. Уруш йилларида Граждан ҳаво флоти ҳаммаси бўлиб 2 миллион 300 минг кишини ва 300 минг тоннага яқин ҳарбий юкларни ташиб берди.

Фашистлар Германиясининг асосий ҳаво кучларини истисносиз совет авиацияси мажақлаб ташлаганлигини буржуа тарихчилари мутлақо рад этолмадилар ва бундан буён ҳам уни рад этолмайдилар. Уруш йилларида совет учувчилари 300 миллион марта ҳавога кўтарилдилар ва душман устига 696 минг тонна бомба ташладилар. Авиациянинг асосий куч-қудрати душманнинг қуруқликда ҳаракат қилувчи қўшинларини тор-мор этиш учун курашаётган фронт билан ҳамкорлик қилишга йўналтирилган эди. Бу вазифани ҳал этиш учун фронт авиациясининг 46.5 процент самолёт-учиши ва узоқ масофаларга учадиган самолётлар ҳаракатининг 40 проценти сарфланди.

Урушда совет авиациясининг ажойиб ғалабалари тўғрисида унинг шахсий состави жанговар фаолиятига берилган юксак баҳо ҳам гувоҳдир. Авиация қисмлари ва қўшилмаларининг 60 проценти қаҳрамонлиги, жасорати ва мардлиги учун Совет Иттифоқининг орденлари билан мукофотланди, уларнинг учдан икки қисми Фахрий номлар олди, учдан бир қисми эса гвардиячи унвонига сазавор бўлди. Авиаторлардан 200 минг киши орден ва медаллар билан тақдирланди, 2 минг 420 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони бўлиб улардан 65 киши икки марта Олтин Юлдуз билан тақдирландилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати урушдан кейинги йилларда ҳам Ҳаво Флоти ва айниқса ҳарбий авиацияни ривожлантиришга катта эътибор бериб келмоқдалар. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Ҳарбий Ҳаво Кучларини янги техника билан қайтадан қуроллантириш, авиация мутахассисларини тайёрлаш, жанговар тайёргарлик савиясини ошириш ва бошқа масалалар юзасидан қатор қарорлар қабул қилдилар. Бу қарорларнинг амалга оширилиши Ҳарбий Ҳаво кучларида туб сифат ўзгаришларга сабаб бўлди.

Совет авиацияси реактив, товушдан тез учадиган, ракета олиб учадиган бўлиб қолди. Поршенли двигателли самолётларнинг учиш тезлиги соатига 500-700 километр, баландлиги эса 10—12 минг метрдан ошмаган бўлса, ҳозирги замон реактив самолётлари учиш тезлигини соатига 3000 километргача ривожлантираолади ва 30 минг метрдан ҳам юқорироқ кўтарила олади. Замонавий авиация кенг масштабда турли электрон техника ва бошқаришнинг автоматик системаси ҳамда турли қувватдаги ядро қуроли билан таъминланган.

СССРда қуролли кучларнинг янги тури — стратегик мақсаддаги ракета қўшинлари тузилган, қуруқликдаги қўшинлар оператив-тактик аҳамиятдаги ракеталар билан қуролланган бўлишига қарамай, ҳозирги замон урушида Ҳарбий-Ҳаво кучлари вазифаси муҳимлигича қолади. Қуруқликдаги қўшинлар ҳам, Ҳарбий Денгиз Флоти ҳам авиация кенг қўлланилган тақдирдагина ўз олдидаги вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиши мумкин. Узоқ масофаларга учадиган авиациямиз стратегик аҳамиятдаги ракета қўшинлари ва Ҳарбий Денгиз Флоти билан ҳамкорликда СССР чегараларидан жуда узоқда жойлашган душман кучларига у хоҳ қуруқликда, хоҳ океан кенгликларида бўлмасин, самарали зарбалар беришга қодир. Авиациянинг бу тури исталган жойда жанговар ҳаракатлар олиб бориш учун ҳамма имкониятларга эгадир.

Совет фронт авиацияси ҳам мутлақо бошқа бўлиб қолди. У қуруқликдаги қўшинлар билан ҳамкорликда душманнинг кичик ҳажмдаги ва ҳаракатдаги объектларини муваффақиятли мажақлай олади, зенит ракета қисмлари билан ҳамкорликда жанг қилганида эса ўз қисмларимизни душманнинг ҳаво ҳужумларидан яхши сақлай олади.

Ҳарбий транспорт авиацияси ҳам таниб бўлмас даражда ўзгарди. Эндиликда у узоқ масофаларга юқори тезликда учиб бориб, қўшинларни ва жанговар техника қуролларини, жумладан бронетранспортерларни, танкларни ва ракеталар каби оғир қуролларни етказиб қўяди.

СССР Қуролли Кучларининг қудрати-авиациячи жангчиларнинг аъло даражада тайёргарлиги ўтган йил кузда бўлган «Днепр» машқларида ва бошқа йирик машқларда ёрқин намойиш қилинди. Бу машқлар жанговар маҳоратнинг яхши мактабигина бўлиб қолмай Совет Армияси ва авиацияси ҳар қандай босқинчига қақшатгич зарба беришга қодир эканлигини кўрсатди.

Ўтган йил июлда Домодедовода ўтказилган ҳаво парадида Совет давлати қанотларининг қудрати зўр намойиш этилди. Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган бу байрамда авиация жанговар техникасининг энг янги намуналари кўрсатилди. Улар орасида ракета олиб, товушдан тез учадиган самолётлар, тик парвоз қиладиган ва қўнадиган самолётлар, учиш давомида қаноти геометрияси ўзгарадиган машиналар, қудратли вертолётлар, оғир юк кўтарадиган транспорт кораблларн бор эди.

СССР Ҳарбий-Ҳаво Кучлари тараққиётидаги эришилган муваффақиятлар КПСС ва Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги самараси, олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчиларнинг қаҳрамонона меҳнати натижасидир. Биринчи даражали авиация техникасини яратиш ишига А. Н. Туполев, О. К. Антонов, Г. М. Бериев, С. В. Ильюшин, Н. Д. Кузнецов, А. М. Люлька, А. И. Микоян, М. Л. Миль, П. О. Сухой, К. С. Туманский, А. С. Яковлев ва самолёт ҳамда двигателларнинг бошқа талантли ижодкорлари раҳбарлик қилаётган конструкторлик бюроларининг коллективлари бебаҳо ҳисса қўшдилар.

Совет авиация конструкторлари ажойиб шогирдларига эга. Бу ўринда мен синовчи учувчиларни кўзда тутмоқдаман. Уларнинг меҳнати ўта юксак маҳорат, кўп ҳолларда ўз ҳаётини хавф остида қолдирадиган жасоратни талаб қилади. СССРда хизмат кўрсатган синовчи-учувчилар С. А. Микоян, А. П. Молотков, П. Ф. Кабрелев, Ю. В. Сухов, П. И. Шишов, И. К. Гончаров, СССРда хизмат кўрсатган синовчи-штурманлар Б. Е. Калиновский, Н. К. Полетаев ва кўпгина бошқалар авиация техникасини яратиш ва ривожлантиришда бениҳоя кўп иш қилдилар.

Совет авиацияси космонавтиканинг бешиги бўлиб қолди. Авиаторлар орасидан фазони биринчи бўлиб забт қилган қаҳрамонлар Ю. А. Гагарин, Г. С. Титов, А. Г. Николаев, П. Р. Попович, В. Ф. Биковский, В. М. Комаров, П. И. Беляев, А. А. Леонов етишиб чиқдилар. Авиацион тайёргарлик туфайли жаҳонда биринчи космонавт-аёл В. В. Николаева—Терешкова, олим-космонавт К. П. Феоктистов ҳамда врач Б. Б. Егоровлар самовий рейсларга чиқиб келдилар.

Ҳарбий ишдаги революция Ҳарбий Ҳаво Кучларининг қиёфасини ўзгартирди. Бироқ қурол ва техника нақадар такомиллашган ва қудратли бўлишидан қатъий назар, инсон барча техника воситаларининг бошқарувчиси бўлиб қолади. Қуролларнинг ҳар қандай турини қўллашнинг самараси, ҳар бир учиш, ракета учириш ва бомба отишнинг натижаси ана шу инсонга—учувчига, штурманга, техникка-ҳаво жангчиларидан ҳар бирининг маҳоратига боғлиқдир. Бу—ана шундай қуролларнинг бошқарувчилари сиёсий жиҳатдан яхши етилган, жанговар ҳамда маънавий-психологик сифатлари юксак кишилар бўлмоғи керак демакдир. Шуни ҳам эътибор билан қайд қилмоқ керакки, совет авиацияси командирлари ва сиёсий ходимларининг кўпчилиги жанговар техникани яхши эгаллаб олганлар, улар биринчи ва иккинчи класс учувчиси ёки штурмани унвонларини шарафлаб келмоқдалар.

Совет авиациясини ривожлантиришга Армия, авиация ва флотга кўмаклашувчи кўнгилли жамият зўр ҳисса қўшмоқда. ДОСААФнинг клублари, тўгарак ва курсларида Қуролли Кучлар ва халқ хўжалигига зарур бўлган минглаб мутахассислар тайёрланмоқда. Ҳозирги пайтда ҳарбий хизматга чақирилаётган йигитларнинг ҳар тўртинчиси ҳарбий техника ихтисосига эгадир.

Халқаро спорт майдонида совет авиация спорти етакчи ўринни эгаллайди. Халқаро авиация федерацияси рўйхатга олган 668 жаҳон рекордининг 270 таси СССРга тегишлидир. 1966—1967 йилларда совет спортчилари жаҳон биринчилигидан ошиб тушган 73 рекорд қўйдилар.

Совет граждан авиацияси ҳам юксак таҳсинларга сазовордир. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Аэрофлот халқ хўжалигининг кўп мақсадли, қудратли авиацион-транспорт соҳасига айланиб қолди. Граждан авиациясининг қудратли қанотлари умумий узунлиги 500.000 километрдан иборат 2.500 ҳаво трассасини ягона тармоққа боғлайди, 3500 дан ортиқ шаҳар ва йирик аҳоли пунктларига хизмат қилади. Авиациянинг қишлоқ хўжалик соҳасида қўлланилиши тобора кенгаймоқда. Граждан авиациясининг бажараётган химиявий ишлари бутун дунё авиакомпанияларининг бажарган шундай ишидан ҳам кўп бўлмоқда.

250 дан ортиқ илмий ташкилотлар граждан авиацияси ҳизматидан фойдаланяптилар, аҳолига медицина хизмати кўрсатиш учун 198 санитария-авиация станцияларининг машиналари йилига 100 минг мартадан ортиқ учмоқдалар.

Халқаро ҳаво алоқалари ҳам йилдан-йил кенгаймоқда. Жаҳон ҳаво транспорти ташувларининг ҳажмида Аэрофлот ҳиссаси 25 процентни ташкил қилади. Эндиликда совет самолётлари жаҳоннинг 46 мамлакатига қатнаяптилар. Аэрофлот халқаро линияларининг умумий узунлиги 100 минг километрдан ошиқдир.

Совет халқи ўз Ҳаво Флоти, Ҳарбий Ҳаво Кучлари билан ҳақли равишда фахрланади. Улар Советлар мамлакати ва бошқа социалистик мамлакатларнинг осмони урушқоқ империализмдан ишончли ҳимоя қилинганлигини яхши биладилар.

Николай СКРИПКО,
Авиация маршали.
(АПН).

«Ташсельмаш» заводининг азамат машинасозлари яқинда «Ўзбекистон» кенг қаторли пахта териш машиналарини оммавий равишда ишлаб чиқаришга киришдилар. Завод машинасозлари пахта терими мавсумигача ана шундай машиналардан 500 га яқинини ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: йиғув цехининг участкаларидан бирида.

М. Нуриддинов фотоси.

Ленинннома

ЛОНДОНДАН ХАТ

ИВАНОВСК СТАНЦИЯСИДАГИ ЛЕНИН МУЗЕЙИНИНГ ЭКСПОНАТЛАРИ

Бу ердаги ҳамма нарса Ильични эслатиб туради. Безатилган панно ва витриналар, совет рассомларининг суратларидан олинган нусхалар, революция доҳийсининг номи билан боғлиқ бўлган унутилмас жойларни кўрсатувчи карта турибди. Кубандаги Ивановск станцияси яқинидаги қишлоқда қулайгина жойлашган 20-мактаб ўқувчилари ва ўқитувчиларининг фахри ҳисобланган Ленин синфи ана шундай кўринишда.

Мактабда тез-тез ленинча ўқишлар, пионер сборлари, комсомол йиғилишлари ўтказиб турилади. Экскурсиячиларни бошлаб юрувчи кўнгиллилар ҳар бир экспонат ҳақида ҳавас билан гапирмоқдалар. Ленинграддаги Ленин музейининг ходимлари мактаб ўқувчиларига В. И. Лениннинг ҳаёти ва иш фаолияти ҳақидаги суратлардан олинган нусхаларни юборганлар. Шушенск қишлоғидаги музейдан В. И. Ленин фотосурати, Прагадаги музейдан В. И. Лениннинг Прагада бўлганлигига бағишланган фотоочерклар олинди.

Польшадан қизиқарли материаллар олинди. Уни Варшавадаги ва Поронино қишлоғидаги Ленин музейларининг илмий ходимлари юборган. Почта эса янгидан-янги хатлар ва посилкаларни келтиришда давом этмоқда.

Болалар революция ветеранлари, Владимир Ильични шахсан билган ёки учрашган кишилар билан ёзишмоқдалар. Музейда бу ёзишмалар учун махсус бўлим ажратилган. Ёш ленинчилар Ильич ҳақида хотиралар ёзиб юборган 1906 йилдан бери партия аъзоси свердловсклик А. Н. Бичкова, 1910 йилдан бери коммунист, Ленин Поронинодалигида партия Марказий Комитетининг алоқачиси бўлган А. Н. Никифорова, 1914 йилдан буён коммунист С. С. Круглов ва Ленин партиясининг бошқа ветеранлари ёзган хатларни авайлаб сақламоқдалар.

Яна битта хат эътиборни ўзига тортади. Бу хат Лондондан келган. Унинг автори англиялик коммунист аёл Зельда Коган-Коутсдир. У В. И. Ленин ва Н. К. Крупская билан РСДРПнинг съездида учрашган эди. Бу ерга уни Англия социал-демократик федерациясининг актив арбоби сифатида таклиф этишганди. У 1907 йилнинг майида РСДРП нинг V съездида бўлган учрашувларнинг бири ҳақида шундай дейди:

«Мен съезд мажлислари орасидаги танаффус вақтида баъзи делегатлар билан суҳбатлашаётиб: сизнинг съездингиз нега бунақа ғалати ўзи, бу гўё социалист ўртоқларнинг йиғилиши эмас-дек кўринади. Сизлар консерваторлар ёки либераллар Англия парламентида баҳслашаётганидан кўпроқ, шиддатлироқ, анча қаттиқроқ ибораларни ишлатиб баҳслашяпсизлар,— дедим. Шундай дейишим билан орқамдан кимнингдир қаттиқ кулган овози эшитилди. Ўгирилиб хушчақчақ кулиб турган Ленинни кўрдим».

Зельда Коутс ўзининг Н. К. Крупская билан қандай танишганини батафсил ҳикоя қилган. У хатини тугатаётиб: «Сиз, болалар, жаҳондаги биринчи социалистик давлатнинг гражданлари бўлиб туғилганлигингиз учун чинакам бахтиёрсиз» деб ёзган.

Краснодардаги тўртинчи ўрта мактаб ўқитувчиси Ольга Максимовна Курилова мени таништирган ана шундай самимий ёзилган яна бир хат ёдимга келади.

Бу хат устида ҳам Лондон штампи турибди. Уни англиялик кекса аёл Паркер ёзган. Ўтган йили у бир гуруҳ туристлар билан Совет Иттифоқининг кўпгина шаҳарларида бўлди. Совет кишиларининг қандай яшаётгани, меҳнат қилаётгани ва дам олишини кўрди. Паркер Адлер шаҳрида Ольга Максимовна тарбиячи бўлиб ишлаётган «Қуёш нури» номли пионер лагерида меҳмон бўлди. Англиялик кекса аёл саёҳатидан олган таассуротлари ҳақида ҳаяжонланиб гапирди. Совет болаларининг турмуши билан қизиқди. Ольга Максимовна унга мактаб ўқувчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигигача ўзи ўқитаётган мактабда Ленин музейини юзага келтириш ниятида эканлигини гапириб берди. Улар бир-бирларининг адресини ёзиб олишди.

Шу учрашувдан кейин орадан кўп вақт ўтмай Ольга Максимовнанинг синфига устига «Халқаро» деган штамп босилган қалин пакет киритишди. Унинг ичида инглиз тилида нашр этилган «Ленин ишчилар синфининг сиёсати тўғрисида» номли китоб бор экан. Бу Лениннинг бутун жаҳонда машҳур бўлган «Коммунизмда болаларча сўллик касали» деган асарининг оммавий нашри эди. Бундан қарийиб ярим аср илгари нашр этилган бу китоб вақт ўтиши билан сарғайган, юзлаб қўллардагина бўлмаганлиги кўриниб турибди. Унинг бетлари эскириб кетган, аммо авайлаб ёпиштирилганди. Лондондан Краснодаргача етиб келган бу кичкинагина том экспонатлар орасида кўзга кўринарли ўринни эгаллаб турибди.

Кубандаги кўпгина мактабларда ана шундай музей ва Ленин синфлари ташкил этилган. Ёш ленинчилар Октябрь революциясининг доҳийси ҳақидаги хотираларни эҳтиёткорлик билан сақламоқдалар. Унинг ҳаёти ва фаолияти ҳақидаги тафсилотлар зарралаб йиғилмоқда.

Юрий Пономаренко,
(АПН)

БЕЛОРУССИЯ НЕФТИ

ГОМЕЛЬ. (ТАСС). Речица конининг нефть қабул қиладиган аппарат счётчигида икки миллион тонна деган рақам пайдо бўлди. Белоруссияда нефть қазиб чиқариш саноати ташкил қилинган вақтдан буён ўшанча «қора олтин» қазиб чиқарилди.

Бу ерда атиги уч йил муқаддам дастлабки суюқ ёнилғи қазиб чиқарилган эди. Ҳозир эса, республика мамлакатнинг нефть дарёсига ҳар суткада 5 минг тоннадан кўпроқ нефть бермоқда.

Қисқа вақт ичида уч нефть кони — Речица, Остошкович ва Шатилов конлари фойдаланишга топширилди. Бу конларда 32 кон-қудуқ ишлаб турибди. Нефть қидириш ишлари муваффақиятли олиб борилмоқда.

Белоруссия нефть саноатининг ривожланиш суръатларини қуйидаги рақамлардан ҳам яққол кўриш мумкин. Республика ўтган йил декабрь ойида икки йилдан кўпроқ вақт ичида дастлабки бир миллион тонна нефть қазиб чиқарилганлиги тўғрисида рапорт берди. Иккинчи миллион «қора олтин» эса, атиги тўққиз ой ичида қазиб чиқарилди.

ШАҲРИМИЗДА ЭНГ ГЎЗАЛ

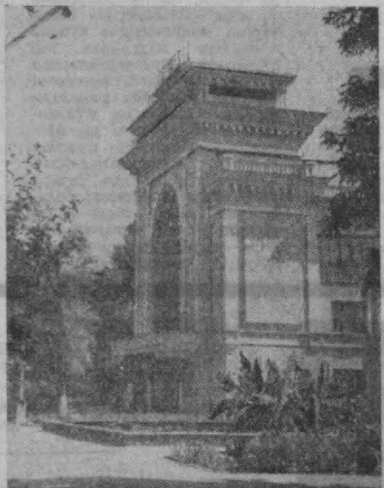

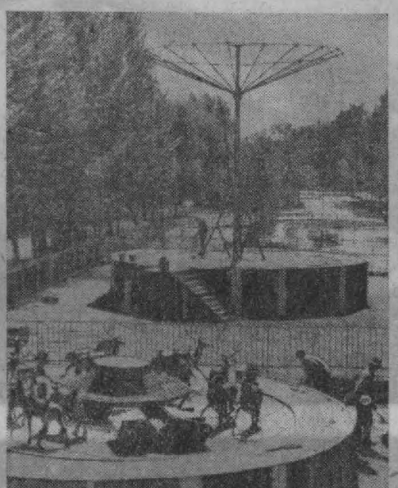

Шаҳримиздаги темир йўлчилар маданият саройи кундан кунга гўзаллашиб боряпти. Яқинда Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлимига қарашли граждан иншооти бўлинмаси қурувчилари маданият саройининг боғида 56 ўринли янги болалар аттракциони қуриб бердилар. Темир йўлчиларнинг фарзандлари бу ажойиб совғадан ғоят хурсанд. Чунки, энди учқур отларга миниб «сайр» этиш, арғимчоқларда учиб мазза қилиш мумкин.

Саройнинг дарвозасидан киришингиз билан юзасини сув гуллари қоплаган иккита бассейнга кўзингиз тушади. Эрталаб ва кечқурун бу ер нилуфар очилишини кўришга келган гул ихлосмандлари билан гавжум бўлади. Граждан иншооти қурилиши бунёдкорлари яна иккита бассейн қуришни плавлаштиряпти.

Тошкент темир йўлининг ишчи ва хизматчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, меҳнатдаги ютуқлар билан бирга боғ ва маданият саройларини ҳам янада чиройли қилиш учун курашмоқдалар.

Суратларда маданият саройининг бугунги кўриниши. Кўмкўк бассейнда нилуфарлар яшнаб турибди. Янги қурилган аттракцион.

А. ТЎХТАХЎЖАЕВ фотолари.

Сергели янгиликлари

ЎРНАК ОЛСА АРЗИЙДИ

Йўлдош шаҳар Сергелида 900 номерли автомат телефон станциясининг ишга тушганига эндигина 18 ой бўлди, аммо шу қисқа муддат ичида станциянинг ёш комсомол коллективи, Тошкент шаҳридаги бошқа телефон станцияларига қараганда аҳолига алоқа хизмати кўрсатишда намуна бўляпти.

Шаҳар кўчаларига қўйилган 100 та автомат телефон аппаратлари доимо нормал ишлаб турипти. Хонадонларга ўрнатилган 400, ташкилотларга хизмат қилаётган 200 та телефоннинг шикастсиз ишлаб туришида ҳам уларнинг хизмати каттадир.

Алоқачилар яқинда шаҳар аҳолисига яна бир қулайлик яратдилар. Илгарилари йўлдош-шаҳарча аҳолиси Тошкентдан тўғри уйларига қўнғироқ қилаолмас эдилар. Шу билан бир вақтда ташкилот ходимлари ҳам бирор иш учун Тошкентга машинада келиб кетишар эди. Эндиликда бунга бар ҳам берилди. Ҳозир бу ишни бажариш учун 40 та шаҳар телефонлари хизмат қилмоқда.

Телефон аппаратларининг яхши ишлаши учун аввало тажрибали касб эгалари керак. Шундай касб эгаларидан участка монтёри Г. Цой шаҳар аҳолисига алоқа хизматини яхшилаш учун сидқидилдан ишламоқда. «Автозал», «Кросс» ва генераторлар жойлашган хоналарнинг тозалиги ва уларнинг нормал ишлашида алоқа-техниги Раимованинг хизмати катта. Ўз ишига талабчан, эндигина 19 баҳорни кўрган бу қиз Тошкент алоқа техникумини тамомлаши биланоқ шу ерга ишга келган эди. Ҳозирги кунда бу қизнинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади.

Аҳолига қониқарсиз алоқа хизмати кўрсатаётган В3, А1, Б8, Е6, АТС-4 каби бир қанча телефон станцияларининг ходимлари ҳам шу ёш, аммо ўз касбининг моҳир усталаридан ўрнак олсалар арзийди. Уялиш керак эмас, ўрганиш айб эмас деганларидек, улар алоқа сирларини билиб олишса, Тошкент телефон станциясининг шикоят дафтарида шикоятлар сони камаяр, шаҳримизда телефонларнинг нормал ишлаши бироз бўлсада, яхшиланар эди.

Э. ЖЎРАЕВ.

Редакцияга хат

«КАСАЛ» ВОДОПРОВОДЛАР

Бир кўчада оралиғи икки юз метргача келадиган масофадаги водопровод колонкасининг бирида сув бўлиб, бирида бўлмаганлигини учратганмисиз. Бу қанақаси дерсиз, албатта. Ҳа, ажабланманг, шунақаси ҳам бўларкан.

Биз бу ҳодисани Чилонзор районига қарашли Уқчи кўчасидаги Ялта проездида учратдик.

Бундан икки ойча олдин бу кўчадаги водопроводлардан кечаю кундуз тинимсиз сув оқиб ётарди. Ана ўшанда бу водопроводларни тузатадиган бирор кимса борми, ўзи деб кўча аҳли безор бўлишганди. Мана, энди улар қаердан сув олишларини билишмай қолди.

Хўш, водопроводларнинг бундай ёмон ишлашига ким айбдор? Албатта, водоканал трестининг азамат раҳбарлари бўлсалар керак.

Н. ОЧИЛОВ.

„Тошкент оқшомида“ босилгандан кейин

«Эътибор берилсин»

Газетамизнинг шу йил 6 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган хабарда Янгиобод массивида кўчалар ободончилигига эътибор берилмаётгани танқид қилинган эди.

Газета шаҳар ободончилик бошқармаси ихтисослаштирилган йўл-эксплуатацион трестидан жавоб олди. Унда кўрсатилишича, газета танқиди тўғри деб топилган. Янги массивда шахсий қурилишлар бошлангандан буён ўтган қисқа муддат ичида 27 километр йўл ва беш километр янги йўлка очилган. Автобус бекатларига скамейкалар қўйилган.

Ҳозир маблағ йўқлиги туфайли йўл қурилиши тўхтатиб қўйилди. Қўшимча маблағ ажратилгач, кўчаларни ободонлаштириш бўйича иш давом эттирилади.

Шанба оқшоми

ПОДДУБНИЙЛАР АВЛОДИ

Машҳур рус полвони, чемпионлар чемпиони И. М. Поддубний бутун дунёга таниқли. Лекин жаҳон чемпионининг Иван Машошин деган асранди ўғли борлигини, у ҳам яхши спортчи эканлигини ҳамма билавермайди. Поддубнийнинг невараси Роман Машошин ҳам яхши полвон.

Машҳур чемпион Ростовда кўп бўлган, кураш тушган экан. 1920 йили цирк тўла томошабинлар кўзи ўнгида ғалати кураш бўлди.

Чуқур сукунатни «Гладиаторлар марши» бузиб турар эди. Ёпёруғ аренага икки полвон чиқиб келди. Уларнинг ёши ҳархил бўлса ҳам, кучда бир-биридан қолишмас эдилар.

Судья шундай деб эълон қилди:

— Жаҳон чемпиони рус баҳодири.. — шу сўзлардан кейин цирк қарсаклардан кўчиб кетай деди. Поддубнийнинг рақиби ҳозиргина чемпионатга келган, «қора ниқоб кийган» полвон эди. Шундай қилиб, рақиблар кураш бошладилар. Улар узоқ олишдилар. Лекин Поддубний чемпионлар чемпиони деган унвонни бекорга олмаган эди. У ёш курашчини ўзининг қудратли кучи ва тажрибаси билан йиқитди.

Ўша пайтдаги одатга кўра енгилган полвон ниқобини очганида Иван Максимович қаршисида ўз ўғлини кўрди. Чемпион хайрон бўлганидан қўл силкиганча шундай деб қичқириб юборди:

— Бу сенмисан, ўғлим?!

1943 йили 4 Украина фронтининг участкаларидан бирида шундай воқеа рўй берди. Юк ортилган автомашиналардан бири лойга ботиб қолди. У йўлдан чеккага чиқиб кетган эди. Бошқа машина билан тортиб кўришди. Натижа чиқмади. Жангчилар елкаси билан итаришди, барибир бўлмади.

Шу пайт энг охирги автомашинанинг пилотка кийган забардаст шофёри яқин келди.

— Қани, бир кўрайчи...

У елкаси билан бир итарган эди, автомашина лопиллаб кетди. Кейин эса йўлга чиқди.

— Худди Иван Поддубнийга ўхшайди-я!— деди колонна бошлиғи.

— Мен унинг невараси бўламан,— деди шофёр.

Бу шофёр ҳозир ҳам Ростовда яшайди. У илгари кураш тушиб турар эди. Урушда кўп марта яраланганидан кейин майдонга чиқмайдиган бўлди. Ҳозир такси ҳайдайди, коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи. Таксомотор паркидаги шофёрлар советининг раиси. Унинг отаси Иван Машошин эса, уруш пайтида ўзи ишлайдиган автомобиль йиғув заводида бош инженерлик хизматини бажариб турган вақтида бомба портлаб, ҳалок бўлган.

А. МАЯНСКИЙ.

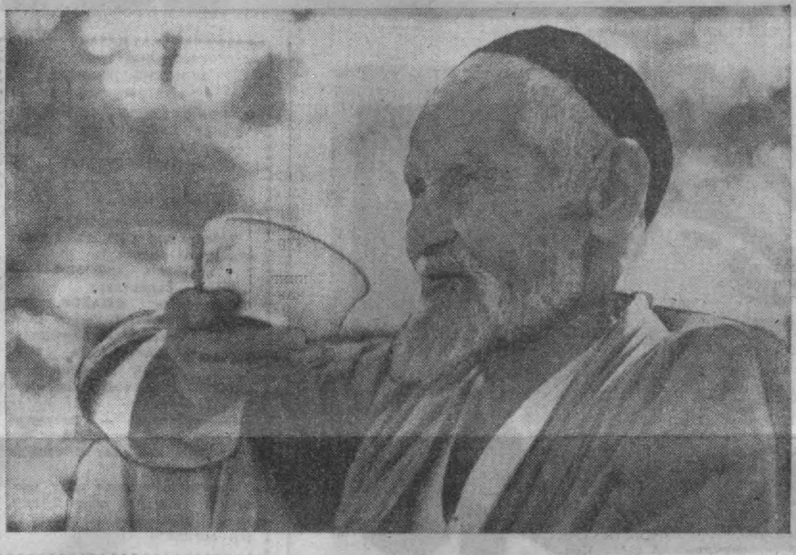

КЎК ЧОЙ.

О. ТЎХТАХЎЖАЕВ фотоэтюди.

САПЕР

Рига келини

Атлас кўйлак,
Чамандагул дўппи,
Ортида тўлғанар қўша
кокили.
Қошлари қалдирғоч,
Юзлари лўппи
О, юракда
гулхан ёқилди.
Гулхан ёқилди-ю,
алангаси
Тилга кўчди,
Тилим деди:
— Синглим!?
Синглим бўлиб чиқди
юрак еаси,
Кўзим ёлқинланар,
нурга лим - лим!
Тошкентдан олисда,
Денгиз юртида
Ўзбек қизин учратдим,
ростми?!
Ҳайрат етаклади,
Юрдим ортидан,
Ахир,
томошага келганлар озми?
Тўхтади,
Танишдик.
Чиндан ўзбек қизи!
...Томошага келмаган экан.
Ўзбекча кийими,
юзи...
сўзи...

Аммо у
латишга теккан!
Уйга таклиф қилди,
Бордим уйига
Куёв кутиб олди илиқ.
Куёв, қиз
муносиб бўйи-бўйига!
Чеҳраси нурафшон,
Сочлари таралган силлиқ
Ўтирдик.
Дастурхон...
Ичдик,
Едик.
Келин ҳам ёнма-ён ўтирди бирга.
Иккиси ҳам олим экан
етук!
Мақсаддош,
маслакдош
бутун умрга!
Бахт тилаб,
кетишга отландим,
Куёвни Тошкентга чақирдим ёзда.
Қиз,
Турар жойимни ёдлади,
Мен эса қолдирдим уни
қоғозда.
Йўлакдан чиқаркан,
Менга деди куёв:
— Қалай ўзбек қизи—
Рига келини?

Мен учун
Иккиси ҳам энди биров,
Қарши савол бердим:
— Эсларми элини?!
Куёв бош силкиди,
Сокин жилмайди:
—Бир қадам Тошкенту
Рига ораси.
Ҳафтада кўрмаса ором
билмайди,
Самолёт соғинчининг чораси!
Севиндим.
Куёвим ўзбек эди худди,
Ўзбек дўпписини бошга
кийгаздим...
Шундан буён ойлар...
Яна ойлар ўтди.
Нечалаб учрашдик,
Хатлар...
Хатлар ёздим.
Олам кичраймоқда кўзим
ўнгида
Курра хонадондек, қулфи қўлимда.
Дўстлик янграб
Дўстлик бўлса, қолди сўзим сўнгида;
Кўзим дўстлар йўлида.

Ошкора

Сенга кўнгил қўйдим азиз дилдорим
Тарқалгандай бўлди кўнгил ғуборим
Қуёш билан чароғондай баҳорим
Ҳаётимга жило бердинг тобора

Кошки меҳрим бўлса сенга ошкора?
Ёлғиз сенга жой бор кўнгил хонамда.
Ҳаё билан боқдинг, дедим майлинг бор
Дилда куйдек оқдинг, дедим майлинг бор
Кўрган сарим ёқдинг, дедим майлинг бор
Ёқа бергил, ёқа олсам мен зора?
Меҳрим сенга қандай этай ошкора.
Ёлғиз сенга жой бор кўнгил хонамда.
Боқдинг дилдор аммо фақат йироқдан
Яқин келиб сўз очмадинг юракдан
Бошим чиқмай қолди алам, фироқдан
Ёр, кўйингда бўлиб қолдим овора.
Юрагимни энди этгум ошкора,
Ёлғиз сенга жой бор кўнгил хонамда.

Коммунизмга олға

Бундан
юз йил бурун
Маркс бобом деган:
Европада
коммунизм
шарпаси!
Бундан
эллик йил бурун
Ленин бобом деган
Коммунизмга
олға!
Бугун
Улуғ Партиям
Бошлаб бермоқда дадил:
Коммунизмга
олға!

Эртанги
шиоримиз
Ишонч, қатъий эътиқод:
Коммунизмга
олға!
Эрта
бизнинг фарзандлар
Дейди зўр ишонч билан:
Олға,
олға,
олға!
Келгуси
набиралар
Эътиқоди, шиори
Яна шу:
олға,
олға!!

Иккимизга бир мороженое.
Р. Абдураҳмонов фотоэтюди.

ХАНДАЛАР

ЎҚИТУВЧИ:—Ким билади, шамол нима?

Ўқувчи: Шамол — бу қаергадир шошилаётган ҳаво.

* * *

— Менинг ўғлим шундай ақллики, энди бир ёшга тўлган бўлса ҳам мустақил юра олади.

— Менинг ўғлим ақллироқ экан. Тўрт ёшга тўлган бўлса ҳам, қўлда кўтариб юринглар деб тихирлик қилади.

* * *

Ўғил мактабдан уйга янги китоб олиб келди.

— Ойи, бу мукофот, — деди у.

— Мукофот? Нима учун азизим?

— Бизга туяқушнинг оёғи нечта, деб савол беришди. Мен учта, дедим.

— Нима деяпсан, туяқушнинг оёғи иккита-ку!

— Ахир, бошқалар тўртта деган эди-да...

* * *

Петр 1 даврида қамоққа тушган пиянисталарнинг бўйнига «Пиянисталиги учун» деб ёзилган оғирлиги етти килограмм медаль осиб қўйилар экан.

* * *

— Айтинг-чи, сиз яқинда Италиядан келдингизми?

—Ҳа, нима учун сўраяпсиз?

—Ростини айтинг, Италия чиндан ҳам харитада кўрсатилганидек, этик шаклидами?

* * *

— Эшитдингми, азизим, кеча бизнинг томга тунука қоққан кишини машина уриб кетибди.

—Қандай кунлар келди ўзи, томда ҳам бемалол юролмаймиз.

РАССОМ ТАБАССУМИ

— Меҳмон келдими, Мирҳайдар?

— Йўқ, эрта-индин дам олиш куни-ку...

ОШПАЗ:— Овқатланганингиз тез-тез келиб туринг...

ХЎРАНДА:— Менга қолса ҳозироқ қайта овқатлансам дейман.

«Финиш» деб ўйлаб.

ДОКТОР:— Томоғингизни кўришим учун ечинмасангиз ҳам бўлади.

ҚИЗ:—Ечиниб эсимни ебманми...

Ғаройиботлар

МЕКСИКАЛИК ЮЛИЙ ЦЕЗАРЬ

55 ёшли мексикалик Антенио Хуарес медицина нуқтаи назаридан ғайри табиий фазилатга эгадир. Хуарес бир вақтнинг ўзида ўз диққат эътиборини икки нарсага қарата олади. Жумладан, у бир вақтнинг ўзида икки қўли билан тамоман бир-биридан тубдан фарқ қиладиган жумлаларни ёзиши, ёхуд бир-бирига сира ўхшамайдиган икки хил сурат чизиши мумкин. Бундан ташқари, у испан тилида сўзлаб туриб, шу вақтнинг ўзида инглиз тилида қийин жумлани ҳам ёза олади.

КОНСЕРВА идишидаги... гавҳар

Бу воқеа ҳақида «Правда Севера» газета редакциясига эр-хотин Трофимовлар хабар қилишди. Улар шундай деб ёзишади:

— Озиқ-овқат магазинида «Мидия» ёзуви бўлган консерва идиши диққатимизни ўзига тортди. Ундан сотиб олдик.. Кечки овқат пайтида унинг мазасидан — денгиз деликатесидан татимоқчи бўлдик. Шу пайт ғалати воқеа рўй берди—хотинимнинг тиши қарс этиб бир нарсага тегиб кетди. Бу қаттиқ нарса ўртача нўхотдек катталикдаги гавҳар экан.

Бу кутилмаган совға жуда пайтида топилди: шу куни Трофимова институтни тугаллаганлиги муносабати билан диплом тўйи ўтказаётган эди. Фақат шуниси ачинарлики, чиғаноқ тутилганига қадар ўз заргарлик ишини поёнига етказолмабди — консерва идишидан чиққан гавҳар ҳали тўла думалоқ шаклига келмаган экан.

Янги троллейбус

Киевдаги Дзержинский номли завод чиқара бошлаган «Киев-6» троллейбуси йўловчилар учун ғоят қулай. Унинг салонида кундузги чироқлар ёнади, махсус вентиляция қурилмаси бор. Янги машина аввалги троллейбуслардан бор-йўғи бир ярим метр узун бўлса-да, унга 65 эмас, 90 йўловчи сиғади. Троллейбуснинг учта эшиги бор.

Шофёрнинг иши учун ҳам яхши шароит яратилган.

БАЗАЛЬТДАН ГИЛАМ

Бу гилам энг қаттиқ тоғ жинсларидан бири — базальтдан қилинган бўлсада, ниҳоятда майин. Базальт гилами тўқилмайди. Уни тўғридан-тўғри узунлиги бир метр, қалинлиги беш сантиметр қилиб кесиб олинади. Гилам конвейердан тўхтовсиз чиқиб туради. Қизиғи шундаки, у бундан бир неча минут илгари гилам эмас суюқлик эди. Эритилган тош махсус печдан тушиб қотади. Украина олимлари гилам ясашнинг ана шундай усулини ўйлаб топдилар.

Тош гиламнинг хислатлари кўп. Базальт иссиқликни ўтказмайди. Ҳатто минг градусга яқин иссиқлик ҳам ундан ўтмайди, негаки базальтнинг ўзи бир ярим минг градусда эрийди. Базальт гилам электр печлари учун айниқса қулай.

ҲGP тўғрисида

ШИМ КИЙГАН ЭШАКЛАР

Бискай кўрфазида Ре деган кичкина орол бор. Қачонлардир бу ернинг чивинлари кишиларнинг ҳам, ҳайвонларнинг ҳам жонига теккан. Оролнинг рахмдил кишилари қийналаётган эшакларнинг ҳаммасига шим тикиб беришарди. Йиллар ўтди. Химия чивинларни йўқотиш йўлларини топди, лекин эшаклар ҳали ҳам шимларини ечишмаган. Уларнинг шимсиз юриши беодоблик ҳисобланади.

КАЛАМУШЛАРГА ҚАРШИ КУРАШ

Олдинлари каламуш махсус қопқонлар билан тутиларди. Уларнинг олдига мушуклар эмас, овчи итлар қўйиб юборилар, заҳарлар сочиб қўйиларди. Маълум вақт ичида уларни йўқотишга мўлжалланган заҳарларнинг таъсири бўлмай, бир қисми ўлар, бир қисми эса яна иммунитет ҳосил қилиб тузалиб кетарди. Каламушларга аста-секин таъсир қиладиган заҳар ишлаб чиқариш керак эди. Бу препарат бутунлай заҳарсиз местранол гормони бўлиб чиқди. Буни егач каламушларга ҳечнарса қилмайди, фақат авлод бермайдиган бўлиб қолади.

ГАПИРУВЧИ УРНА

Дунёдаги энг тоза парк—Бельгияда. Унинг йўлкаларида бирорта қоғоз парчасини ҳам кўрмайсиз. Бу бельгиялик психологларнинг хизматидир. Улар ахлат ташланадиган тувакларни жуда қизиқ қилиб: оғзи катта очилган, бақалоқ киши шаклида ясашни маслаҳат беришади. Урнага ахлат ташланса, бақалоқ миннатдорчилик билдиради. Болалар ердаги қоғозларни битта қолдирмай териб, бақалоқнинг олдида уни боқиш учун навбат кутиб туришади.

Дрезден (ГДР) ҳайвонот боғидаги Нанда америка туяқуши тухум қўйди. Туяқуш тухум босиб ётганда совуқ бошланиб, ҳали тухумдан чиқмаган жўжаларнинг ҳаёти хавф остида қолди. Бу тухумлар оддий инкубаторга қўйилди. Натижасини кўриб турибсиз. Кристель Гекингнинг қўлида эндигина тухумдан чиққан туяқуш жўжаси.

АДН — ТАСС фотоси.

Табиат лавҳалари

Тоғ фожиаси

Архарлар бу таканинг кетидан эргашганига тўрт йил бўлган эди. Ёлдор оқ така ўлгач бошқарувчилик ҳуқуқини олиш учун такалар ўртасида катта жанг бўлди. Неча-неча бурама шохлар ёрилди, дарз кетди, синди. Эндигина кўкрагига оқ тушган, шохлари ярим доира шаклида қайрилиб елкасига тушган така ғолиб чиқди. Ўша кундан буён барча така ва урғочи архарлар янги йўл бошловчи изидан қолмайдиган бўлди.

Янги йўл бошловчи така архарлар подасини неча-неча ўлимлардан қутқарди, бўри ва қоплонлар чангалидан асради. Ўз авлодларини яхши ўтлоқларга бошлади, оёқ тегмаган жилғалар ўтидан баҳраманд қилиб, янги- янги ғорларда тунади. Аммо у бир куни тоғ фожиасининг сабабчиси бўлди..

Дониёр ака ҳали тоғ чўққиларига кун нури тегмасдан қўйларини ўтлоққа ҳайдади. Ўрталиқ тоғ майсазорининг гули-райҳонлари и д а н баҳраманд бўлди, қимизлиқнинг нордон ширасини шимди, гуллардан чамбарак тўқиди. Баланд тоғ чўққилари, ложувард осмонга тикилиб, бургутларнинг парвозини томоша қилди. Муздек булоқ сувларида юзини ювди. Дўпписини кафтига қўйиб, унинг салқинидан кунни аниқлади. Сўнгра қўйларни икки тоғ орасидаги салқинга ҳайдади...

Йўл бошловчи серка безовта бўлиб қўйларга хавфдан дарак берди. Сўнг бўридан қочгандек ўзини бир четга олди. Бошқа серка, эчки ва қўйлар ҳам унинг ишини такрорлашди. Йўл бошловчи серка эса қояга олдинги оёқларини қўйиб, пишган ўтларда сарғайиб кетган соқолини селкиллатган ҳолда бир нуқтага тикилиб турaверди. Қўйлар эса гўё ундан мадад тилагандек тоғ камарига сурилишди.

Олапар хавфдан хабардор қилаётгандек чўзиб-чўзиб хурди. Дониёр олдинга ўтди. Не кўзи билан кўрсинки, ўн олти архар бир-бири билан ёнма-ён ўлиб ётарди. Сал нарироқда эса йўл бошловчи ёлдор така аста инграмоқда. Унинг икки оёғи билан шохи синиб кетипти. Қийналаётган йўл бошловчига раҳм қилган Дониёр дарҳол таканинг бўғизига пичоқ тортди. Сўнг воқеани кексаларга айтиш учун кун ботишини тоқатсизлик билан кутди.

— Бу жониворлар таканинг янглишуви туфайли ҳалок бўлишипти.— деди Тўқсон ота.

— Таканинг хатоси дедингизми?

— Ҳа, бале. Архарлар йўл бошловчига қатъий ишонади. У қаерга юрса, кетидан чопишади. Эҳтимол архарларга беҳосдан қоплон ҳужум қилгандир. Саросимага тушган така шошилганидан ўзини тангига отган. Нариги тоғ устига сакраб ўтмоқчи бўлган. Эчкилар эса йўл бўлса керак деб унинг кетидан сакрашган...

Дониёр ака икки юз метрдан ҳам баланд девор ҳосил қилган икки тоғ орасидаги кўк лентадек осмон чизиғини кўз олдига келтирди. Фожианинг сабабига тушинди.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

МЕҲНАТСЕВАР ЎРДАКЛАР

Маълум бўлишича, дангаса ва қўпол ўрдаклар деҳқонларга катта ёрдам бериши мумкин экан. Мисол учун пахтазорларни бегона ўтлардан тозалашда. АҚШ жанубидаги фермерлар пахтазорга киритиб юборилган ўрдаклар ўсиб ётган ўтларни юлиб ташлашини сездилар: 12 ўрдак бир деҳқон меҳнатини бажарар экан.

БАЛИҚЛАР УЧУН КАСАЛХОНА

Япония зоологлари Тинч океан соҳилида балиқ, тошбақа, шиллиқ қурт, дельфин, қисқичбақаларни даволовчи касалхона очдилар. Одатдан ташқари бу касалхонада хирургия ва балиқларни озодаликка ўргатувчи бўлимлар бор. Балиқлар мавжуд тартибга шундай кўникиб қолдиларки, овқатдан сўнг тишларини ювиб қўйиш учун ўзлари қирғоққа сузиб келадилар.

«ЯНГИ АДОЛЬФ» ВА УНИНГ ШЕРИКЛАРИ

ЯНГИ ФАШИСТЛАРНИНГ БОШЛИҚЛАРИ КИМ ЎЗИ?

«Бундестагга навбатдаги сайловларнинг 1969 йилда ўтказилиши биз национал-демократлар учун ҳеч ваҳимали эмас. Биз барибир ғалаба қозонамиз», — деган эди 1967 йилнинг кузида Ганноверда бўлиб ўтган янги фашистлар национал -демократлар партияси — НДПнинг III съездида ҳозирги янги фашистлар фюрери, 1939 йилдан бери гитлерчи национал-социалистлар партиясининг (НСДАП) аъзоси, 47 яшар Адольф Фон Тадден.

ГФРда «Янги Адольф» деб лақабланган НДП раиси съездга берган ҳисоботида ўз муттаҳамларининг асосий вазифасини шундай таърифлаб берди: «Национал-демократларнинг кучли фракцияси бундестагга кириб олиши керак». Фон Тадден айни шу мақсадга эришмоқ учун ҳозир партия правлениясига оммани лақиллатишнинг эски нацист мутахассисларини «тўплаш» учун жонжаҳди билан ҳаракат қиляпти.

Вильгельм Гутман кейинги вақтларгача Тадденнинг ўринбосари бўлиб турди. Бу 67 яшар арбоб ўриндошлик йўли билан НДПнинг Баден — Вюртембергдаги ташкилоти правлениясининг раиси эди. У 1945 йилгача Тенген бургомистри вазифасини эгаллаб турди. У Рейндаги бу кичкина шаҳарчада 1938 йилнинг 8 ноябрида яҳудийларга қарши миллий душманлик тўстўпалонларини ташкил этди. У юзлаб хотин-қизлар, болалар, кексаларнинг қони учун гуноҳкордир. 1932 йилдан буён национал- социалистлар партиясининг аъзоси бўлган Гутман ўша йиллардаёқ Франция ва Швейцария фашистлари билан алоқада эди. Ҳозир бу кекса фашист сайловлар олдидан герр Тадден «демократлари»ни обрўсизлантирмаслик учун истеъфога чиқиш тўғрисида гапириб қолди. Аммо Гутман ҳамма ҳолларда ҳам НДП правлениясининг «фахрий маслаҳатгўйи» ва Баден-Вюртемберг фашистларнинг бошлиғи бўлиб қолаверади.

Тадденнинг иккинчи сафдоши 54 яшар нашрчи Вальдемар Шютцдир. Ҳақиқатни айтганда партия ишларини ҳал қилиб борувчи ҳам шу. У НДП правлениясининг президиумида «матбуотдаги иш ва ахборотлар учун» жавоб беради. Собиқ СС гауптштурмфюрери Шютц ҳозир уч нашриётга бошчилик қилмоқда. Уларнинг ҳаммаси ГФРнинг китоб бозорларини нацистлар давлатини ва вермахтни мақтовчи, қаршилик кўрсатиш ҳаракатини изза қилувчи реваншчлик ва милитаристлик руҳидаги бемаъни асарлар билан тўлдириб юбормоқда. Шютц нашр этган китобларда фашистларнинг душманлари «давлат хоинлари» деб аталади. (Бальцернинг «20 июль ва давлатга хиёнат қилиш» деган китоби бунга мисол). Бундан ташқари Шютц НДП партиясининг органи «Дойче нахрихтен» газетаси билан бирга нашр қилади. СС гауптштурмфюрери нацист ғояларининг пропагандисти деган касбни учинчи рейхда эгаллади. У дўстлари даврасида ўрни келганда: «Мен оқсоқ Иозефдан (Геббельсдан—ред) таълим олдим» деб мақтанишни севади.

62 яшар Эрнст Анрих НДП правлениясига ашаддий нацист 1930 йилдан бери НСДАП аъзоси сифатида кирди. Ҳозир у НДП правленияси президиумининг аъзоси ва «сиёсий ўқиш» бўлимининг раҳбаридир. Янги тарих профессори Анрих 40 йилдан буён фашистлар ғоясини университет ёшлари ўртасида пропаганда қилиш билан шуғулланиб келмоқда. Уни «НДП шеф идеологи» деб бежиз аташмайди.

Анрихнинг мансабпарастлиги 1930 йилнинг 30 октябрида бошланган эди. Ўша куни Галле шаҳрига тўпланган фашист студентлар союзларининг фюрерлари орасида Бонндан келган д-р Анрих ҳам бор эди. Студентлар национал-социалистлар союзининг райхсфюрери Фон Ширах (кейинчалик у «Райхсюгендфюрер» ва босиб олинган Венада нацист ҳукмдор бўлди) ўз ҳурматли ҳамкасбларининг асосий вазифасини: «Олий ўқув юртларида национал-социалистлар руҳини кенг ёйиш ва университетларни национал- социализм қалъасига айлантириш керак» деб таърифлади. Студентлар ўртасида нацизм пропагандасини кучайтириш шахсан Анрихга топширилди. Фон Ширах уни Мюнхен студентлар союзи империя раҳбарлигининг аъзоси қилиб тайинлади.

Анрих фашистлар Германияда ҳокимиятни ўз қўлларига олганларидан кейин университетларда эски инсонпарварлик мақсадлари руҳида ўқитишни нацизм ирқий назариялари билан алмаштириш ҳақидаги масалани ишлаб чиқабошлади. У ўзининг бу соҳадаги муваффақиятларини Фон Ширахга ёзган «Немис студентларини маънавий жалб этиш ва ташкил қилиш» деган сарлавҳали хотира хатида умумлаштирди.

Шундан кейин Анрих дастлаб НСДАП нинг Бадендаги ташкилотига «доцентлар союзининг фюрери» сифатида киритилди, сўнгра «Страсбург райхсуниверситети»нинг профессори бўлиб қолди. Эльзасни германиялаштириш сиёсатининг маънавий маркази бўлган бу университетда активлик билан Францияга қарши қаратилган сиёсат юргизди.

1940 йилда унинг Францияга ўта қарши ёзилган «Европа Франция тақдиди остида. Такаббурлик ва қўрқоқлик туфайли 300 йилдан буён гегемонликка интилиш» деган брошюраси пайдо бўлди. Бу нашрнинг «Франция маданиятга қарши» сериясидаги биринчи сонли брошюра бўлганлиги диққатга сазовордир: Бу серия Риббентропнинг жонажон дўсти Бербер томонидан (у ҳозир Мюнхен университетида ишлаяпти) нашр этилган эди.

Анрих бугунги кунда ҳам ўз фашист идеологиясини тарк этмаяпти. Унинг Ғарбий Германияда гапираётган нутқлари эски нацизм конспектлари бўйича гапирилаётгандек туюлади. 1966 йилда Карлсруэда НДПнинг II съездида «Одам — халқ—давлат ва демократия» деган темадаги нутқи бунга мисолдир. «Дойче нахрихтен» да эълон қилинган бу нутқда Гитлернинг ирқчилик назарияси очиқдан-очиқ мақталади ва фюрернинг штабс-назариячиси Альфред Розенбергнинг асарларидан кўчирмалар келтирилади.

Баден - Вюртембергда 1968 йил апрелида ландтагга ўтказилган сайловлар НДП III съездидан кейин биринчи ва шу билан бирга 1969 йилда бундестагга бўладиган сайловлар олдидан охирги сайлов бўлди. Сайловчиларнинг қарийб 10 процент овозини олган янги фашистлар партияси ҳозиргача бўлган энг катта муваффақиятга эришди. Планетанинг барча виждонли кишилари буни янги нацизмнинг кўтарилишидан дарак берувчи хатарли сигнал деб баҳоладилар.

Гутман, Шютц, Анрих ва бошқа шу кабилар нусхасидаги фашистларнинг қаршиликсиз фаолият кўрсатишлари, Бонн маъмурлари томонидан янги нацистларга доимий ҳомийлик қилиниши бу хатарни янада кучайтиради.

«Бир нарсани олдиндан аниқ айтиш мумкин: келгуси бундестагда НДП фракцияси бўлади» — деб мақтанади Тадден. Нима ҳам деб бўларди. Бу қуруқ сўзлар эмас. Жигарранг мараз ГФР да жуда тез суръатлар билан тарқалмоқда. «Янги Адольф» ва унинг шериклари Бонн рағбатлантириши билан бундестагга ҳужум тайёрламоқдалар.

М. РОШЕР
немис публицисти.
(АПН — ГДР панорамаси).
Берлин — август.

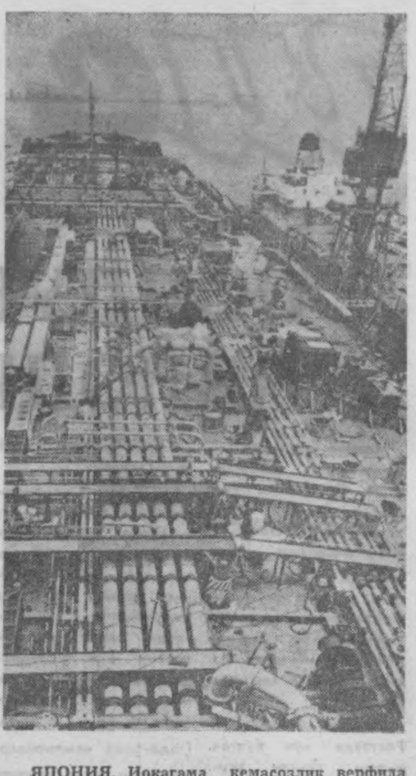

ЯПОНИЯ. Иокагама кемасозлик верфида жаҳонда энг катта танкер қурилмоқда. Узунлиги 314 метр ва эни 31 метр бўлган танкер 312 минг тонна юк кўтара олади. Кема палубасида иккита футбол майдонини бемалол жойлаштириш мумкин.

СУРАТДА: янги нефть ташувчи танкер қурилишида.

АП — АПН фотоси.

Редактор С. М. ҚАРОМАТОВ.

РАДИО

17 август
ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Ўзбек халқ куйлари. **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча) **19.20** Ўзбек санъат усталарининг концерти. **20.00** «Гулшан». Адабий-музикали эшиттириш такрорланади. **21.00** «Коммунистик партиялар ҳаётидан» деган эшиттириш (ўзбекча). **21.10** «Қишлоқ радиоклуби» деган музикали эшиттириш (ўзбекча). **22.20** «Шанба оқшомида» деган концерт (ўзбекча). **23.10** Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). **19.30** Осиё ва Африка ёзувчилари конференцияси олдидан. «Ҳинд қишлоғида байрам» деган адабий-музикали композиция (русча). **20.00** Ўзбекистон композиторлари қўшиқлари (тожикча). **20.30** Озарбайжон куйлари. **20.50** «Тясмин оқаётган жойда» деган эшиттириш (русча).

18 август
ЯКШАНБА
СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.45** Р. Рустамованинг «Бу ҳамманинг иши» деган суҳбати (ўзбекча). **8.25** Ҳаво флоти кунига» бағишланган концерт. **9.30** Космос ҳақида қўшиқлар. **10.30** Граждан Ҳаво флоти Ўрта Осиё территориал бошқармаси бошлиғи А. Ғониназаров сўзи. **10.40** Куйлар. **11.15** «Табассум» радиожурнали. **12.15** «Эрталабки салом» (Москва). **13.30** Ҳаво флоти ходимлари учун концерт (русча). **15.00** «Ҳаво йўлларида» деган эшиттириш (ўзбекча) **15.10** Авиаторларнинг талабларига мувофиқ концерт. **16.10** Ш. Рашидов. «Кашмир афсонаси» повести асосида радиопостановка (ўзбекча). **17.40** Экран янгиликлари. **18.00** Халқ хофизлари концерти. **18.40** И. С. Бах. Скрипка ва фортепьяно учун соната. **19.20** Шарқ куйлари. **20.00** «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **20.30** Ёшлик қўшиқлари. **21.00** «Дунё харитаси олдида» (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун дам олиш концерти. **22.20** «Табассум» радиожурнали. Такрорий эшиттириш. **23.10** «Ватанимиз осмонида қўшиқлар янграйди» деган концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет композиторларининг қўшиқлари. **9.15** Реклама ва эълонлар. **9.30** Ҳаво флоти ходимларининг талабларига мувофиқ концерт. (русча). **19.00** Ўзбек куйлари. **19.30** СССР халқларининг куйлари. **20.00** «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва). **21.00** Шашмақомдан парчалар (тожикча). **21.30** Эстрада-рақс концерти.

19 август
ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.40** Республикада хизмат кўрсатган артист, дуторчи Зокиржон Обидов чалади. **8.25** Ватан ва бахтиёрлик ҳақида қўшиқлар. **9.15** «Оила ва қонун» деган суҳбат (ўзбекча) **9.30** М. Бурҳоновнинг камер асарлари. **9.50** «Комсомол 50 йиллигини муносиб кутиб олайлик» деган корреспонденция (тожикча). **10.30** Халқ қўшиқлари (ўзбекча). **11.15** «Коммунистлар ва иқтисодий ислохот» деган эшиттириш (русча). **11.25** С. Бобоев. Симфоник поэмалар. **12.15** «Шаҳар қурилади». Грузия радиосининг эшиттириши. **13.30** Куйлардан куйларга. **16.10** Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «Навоий асарлари саҳнада. **16.50** «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча) **17.00** Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун эшиттириш (татарча). **17.20** 1. «Ҳосил тўплаш ойлиги». 2. Концерт (қозоқча). **18.00** «Совет кишиларининг саломатлиги ҳақида партия ғамхўрлиги» деган суҳбат (ўзбекча). **18.10** «Ялла» концерти. **19.20** Охунбобоев номидаги Андижон область театри артистларининг концерти. **20.00** «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. **20.40** Ёшлар учун концерт (русча). **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун кечки концерт (ўзбекча). **22.30** Янги ёзиб олинган асарлар. «Мудҳиш айбнома». Ҳамза номли театр спектаклининг монтажи. **23.20** Ўзбек куйларидан концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 В. Соловьев-Седой ва А. Островский қўшиқлари. **9.15** Реклама ва эълонлар. **19.00** Мақомлардан парчалар. **19.30** Ф. Мендельсон. Скрипка ва торли оркестр учун концерт. **20.00** О. Ёқубовнинг «Бахт қуши» номли ҳикояси (тожикча). **20.30** Халқ талантлари концерти (ўзбекча). **21.00** Севимли ёзувчилар радио-кутубхонаси. Ғафур Ғулом ҳикоялари (ўзбекча). **21.30** Опереттапардан парчалар (русча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Театр микрофон олдида. В. Вишневский. «Биринчи отлиқ армия (русча). **16.00** «Табассум» радиожурналининг якшанба кунги сони қайтарилади. **16.50** 1. Д. Соатқулов. Д. Файзий. «Зарафшон қизи» музикали драмасининг монтажи. 2. Симфоник рақслар.

ТЕЛЕВИЗОР

17 август
ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси. **19.00** **Рус тилида** телевизион янгиликлар. **Узбек тилида:** **19.10** Болалар учун. «Қувноқ минутлар». **19.40** Телевизион янгиликлар. **19.55** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим». **20.55** Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Киносаёҳатчилар клуби **22.00** «Дўстлик экрани». «Масхарабознинг тақдири» Бадиий фильм **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Голубой огонёк почтаси. **01.00** Санъат усталари. Б. Чирков. **02.15** Телевизион янгиликлар. **02.30** Эстрада концерти. **03.00** Эшиттиришлар программаси ва Москва эшиттиришларининг охири.

18 август
ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Эшиттиришлар программаси. **Рус тилида:** **10.00** Болалар учун мультфильм. **10.20** Кичкинтойлар учун. «Ўйлаб топ» деган эшиттириш. **10.50** «Аллавуддиннинг сеҳрли лампаси». Бадиий фильм. **Узбек тилида:** **12.10** Болалар учун. «Улар Ватанимиз учун курашганлар». **12.30** «Уч бақалоқ». Бадиий фильм. **14.05** Буни ҳар ким билиши керак! (рус тилида). **18.55** Эшиттиришлар программаси. **19.00** «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **19.30** «Ёшлик» студияси кўрсатади. Миниатюралар телевизион театри. **20.30** «Ахборот» информацион программаси. **21.00** Санъат усталари. Муҳиддин Қориёқубов.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

22.30 Футбол бўйича СССР биринчилиги. «Динамо» (Москва)—«Динамо» (Киев). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар. **00.20** Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

12.00 Болалар учун эрталабки гимнастика машғулотлари. **12.15** Телевизион янгиликлар. **12.30** Ўқувчилар учун. «Будильник». **13.00** Архитектура ёдгорликлари. **13.30** Ўсмирлар учун. «Изловчилар». **14.30** «Хотин-қизлар, сизлар учун». Тележурнал. **15.00** СССР Ҳарбий флоти кунига бағишланган эшиттириш. **16.15** «Билим». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси. **16.45** Интервидение. Венгер миллий кийимлари. **17.15** Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун репортаж. **17.45** «Кино янгиликлари». Киножурнал. **18.00** Музикали киоска. **18.30** Эфирда «Молодость»—«Горизонт». **19.30** Рангли телевидение программаси **21.00** «Стюардесса». Телефильм. **21.45** «Етти кун». Халқаро программа.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 Фрунзе телестудиясининг эшиттиришлари.

19 август
ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 Эшиттиришлар программаси. **19.00** Болалар учун ўзбек тилида «Бахтимиз учун курашганлар» деган эшиттириш.

Рус тилида: **19.30** Телевизион янгиликлар. **19.45** Совет Армияси жангчилари учун. «Осмон ишқибозлари, сизлар учун» деган эшиттириш. **20.05** Бизнинг интервью. **20.25** Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «Алишер Навоий кулёзмалари». **20.55** Эшиттиришлар программаси.

Узбек тилида: **21.00** Телевизион янгиликлар. **21.15** «Ярим аср йилномаси» циклидан берилаётган кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1948 йил ҳақидаги серияси. **22.00** Пахтакорлар учун «Ҳосилни машина билан йиғиб-териб оламиз». **22.20** Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари Тошкент конференциясининг X йиллиги олдидан. Телевизион театр. Я. Камол. «Инжа Мамад» (иккинчи қисми).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси. **13.05** Телевизион янгиликлар. **13.15** Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун қўғирчоқ спектакль. **13.30** Болалар учун «Тиканли қалъа». Кўп серияли телевизион бадиий фильм 8-сериясининг премьераси. **14.00** «Пионерия» телевизион агентлиги. **14.30** «Физкультура ва спорт». Тележурнал. **15.00** Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 «Қопқон». Телефильм (рус тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.05 Телевизион янгиликлар. **20.15** «Карусель». Музикали программа. **21.00** Ўқувчилар учун. «Чарм тўп» мукофоти учун. **22.00** Б. Шоу. «Беванкида». Телеспектакль премьераси. **23.15** Зангори экран ҳафталиги. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **00.15** Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Рус тилида: **18.00** «Экран — болаларга». **19.00** Янгиликлар. **19.10** К. Паустовский ижодига бағишланган эшиттириш. **19.30** Ҳужжатли фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.15 Музикали дам олиш программаси

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Тожик тилида: **21.00** «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1953 йил ҳақидаги серияси. **22.00** Янгиликлар. **22.10** Адабий театр.

КИНО

17, 18 АВГУСТДА

Бадном (эрталаб соат 11, кундуз 2, 4, кеч 8, 10 да); **Тошкент. Зилзила** (кундуз соат 12 да):— САНЪАТ САРОЙИ.

Яна севги ҳақида — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Чингачгук — катта илон — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, 4 ва кеч 6 да).

Воевод Шмидт болалари —«ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Майор Вихрь — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Валентин Кузяевнинг шахсий ҳаёти — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 8, 9.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Яна севги ҳақида — «ФЕСТИВАЛЬ».

Майор Вихрь — «ХИВА», НАВОИЙ номли.

Яхши жойлашибсан — ТЕЛЬМАН номли.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 17/VIII да **Риголетто**, 18/VIII да **Қирқ қиз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/VIII да **Навоий Астрободда**, 18/VIII да **Гули сиёҳ**, 19/VIII да **Тошболта ошиқ.**

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ ЁЗГИ ТЕАТРИДА
17, 18 АВГУСТДА

М. ҚОРИ-ЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА,
МЕҲРИ АБДУЛЛАЕВА.

Солистлар:

Зокиржон СУЛТОНОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Тўхта РИСМЕТОВА, Жуманиёз СОБИРОВ ва бошқалар.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Программани — Зайтуна ТОЖИБОЕВА олиб боради.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН БИРИНЧИ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ОЛДИДАН
17, 18 АВГУСТДАН БОШЛАБ

ФАҚАТ САНЪАТ САРОЙИДА „БАДНОМ“

(Саодат Ҳасан Минто Ҳикояси асосида)
«МОНТАНА-ФИЛМС» студияси Маҳсулоти
Покистон бадиий фильми

НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ.

Кинорежиссер — ИҚБОЛ ШАҲЗОД

Композитор — ДИБУ.

Бош ролларда — НИМУ, ЭЪЗОЗ, ҲАБИЛА.

Фильм диктор таржимаси билан кўрсатилади.

Сеанслар эрталаб соат 11 да, кундуз 3, 5 ярим ва кеч 7 ярим, 9.15 минутда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Справка учун телефонлар: 4-21-74, 4-20-34.

ШАҲАР ВОДОПРОВОД ВА КАНАЛИЗАЦИЯ
АБОНЕНТЛАРИ, ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ, КОРХОНА ВА МУАССАСАЛАР ДИҚҚАТИГА

Водопровод ва канализация қурилиши ва тармоқларидан фойдаланилганда маҳаллий саноат меҳнаткашлари касаба союзи Марказий Комитети президиуми ва коммунал хўжалик таъсис этган «Техника хавфсизлиги қоидалари»га тўла амал қилиш зарур.

Кўчалардаги водопровод ва канализация қудуқлари устидаги қопқоқларни очиб ичига тушиш шу соҳадаги «Водоканал» тресги ишчиларидан бошқа ҳамма кишилар учун қатъиян тақиқланади.

Водопровод ва канализация қудуқларида заҳарли газлар бўлиб инсон ҳаёти учун хавфлидир.

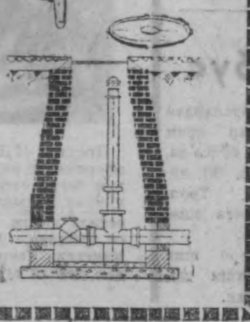

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
17 августда

М. ҚОРИ-ЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:
Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист
Дилором ШЕРОВА

Солистлар:
Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРАТОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Равшан МЎМИНОВА, Мунаввар АКРОМОВА, Назрулла ЁҚУБОВ ва бошқалар.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Программани — Назрулла ЁҚУБОВ олиб боради.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси коллективи Бирлашма бошлиғининг ўринбосари М. А. Иброҳимовга акаси
Сиддиқхўжа ИБРОҲИМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент медицина институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилоти стоматология факультетининг декани доцент Р. Н. Нурмуҳамедовга онаси
Каромат НУРМУҲАМЕДОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бизнинг адрес:
ТЕЛЕФОН ТО РАЛ

Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй,
РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ.
Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари —33-29-33 33-29-09; масъул секретарлар—33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр. № 2528
Р. 17724.